

Więcej czasu na opiekę nad wcześniakiem

URLOPY MACIERZYŃSKIE Resort pracy poinformował, że rodzice dzieci urodzonych przedwcześnie będą mieli prawo do dłuższego urlopu macierzyńskiego. Pojawiają się głosy, że **taki przywilej powinni mieć również rodzice dzieci urodzonych o czasie, ale wymagających hospitalizacji**

Joanna Śliwińska
joanna.sliwinska@infor.pl

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, szefowa Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zapowiedziała niedawno, że resort pracuje nad wydłużeniem urlopu macierzyńskiego dla rodziców wcześniaków. To odpowiedź na petycję, którą złożyło Ogólnopolskie Porozumienie – Razem dla Wcześniaków. Zaapelowano w niej o wprowadzenie pełnopłatnego zwolnienia lekarskiego z tytułu opieki nad dzieckiem do czasu wypisu niemowlęcia do domu dla matek wcześniaków oraz noworodków wymagających hospitalizacji. Petycja dotyczy także wydłużenia urlopu macierzyńskiego dla tych mam, które już na nim przebywają, a ich dzieci urodziły się jako wcześniaki i wymagały hospitalizacji.

Możliwe scenariusze

Jak zwraca uwagę adwokat Marcin Iwanowski z kancelarii Prokurent, pomysł nie jest nowy, bo taki postulat był zgłaszany od dawna. 15 stycznia tego roku Parlamentarny Zespół ds. Opieki Okoloprodowej przedstawił projekt ustawy wydłużający urlop macierzyński o okres od urodzenia dziecka do dnia wypisu ze szpitala. MRiPS będzie jednak pracowało najprawdopodobniej nad swoim własnym projektem. Zapowiedziało powstanie zespołu roboczego, który wypracuje założenia.

Z wypowiedzi rządu, a także propozycji strony społecz-

nej wynika, że rozważanych jest kilka rozwiązań. Przede wszystkim może to być wydłużenie urlopu macierzyńskiego. Dzisiaj, z mocy prawa, rozpoczyna się on w dniu porodu. Jak zwracają uwagę autorzy petycji, w przypadku wcześniaków duża część tego urlopu mija, gdy dziecko jest jeszcze w szpitalu, podczas gdy mamy zdrowych dzieci mogą z nimi spędzić w domu cały rok, uwzględniając urlop rodzicielski. Jedną z propozycji jest więc wydłużenie urlopu macierzyńskiego, tak żeby nie obejmował on 20 tygodni liczonych od dnia urodzenia dziecka, ale okres od narodzin wcześniaka do wypisu ze szpitala (ta część mogłaby być różnej długości) oraz 20 tygodni liczonych od wypisu.

Drugim proponowanym rozwiązaniem jest, jak to określono w petycji, przyznanie matkom „pełnopłatnego zwolnienia lekarskiego”. Nie do końca wiadomo, co miałyby to oznaczać, ale wydaje się, że najbliższe tej koncepcji byłoby przyznanie na odrębnych zasadach matce (rodzicom) wcześniaka prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w wysokości 100 proc. podstawy wymiaru zasiłku.

Ministerstwo rozważa

Która koncepcja będzie realizowana? Zapytaliśmy o to ministerstwo, które poinformowało, że obecnie są prowadzone szczegółowe analizy zgłaszanych postulatów, obowiązujących w tym zakresie przepisów oraz zgodność zgłaszanych po-

stulatów z prawem UE i międzynarodowym.

Eksperti prawa pracy popierają ideę przyznania rodzicom dzieci, które wymagają hospitalizacji, dodatkowego wsparcia, ale zwracają uwagę na kilka ważnych kwestii.

– Moim zdaniem nie jest istotne, czy rozwiązanie to będzie polegało na przeniesieniu początku korzystania z urlopu macierzyńskiego z dnia urodzin na dzień wypisu dziecka ze szpitala, czy wprowadzeniu pełnopłatnego zasiłku dla matek, który będzie przerywał urlop macierzyński, czy też będzie to inne rozwiązanie, np. obligatoryjne przerwanie urlopu macierzyńskiego przez okres przebywania dziecka w szpitalu – stwierdza Wojciech Bigaj, senior partner i radca prawny w Kancelarii BKB Baran Książek Bigaj.

Dodaje, że na problem związany z nakładaniem się okresu urlopu macierzyńskiego na okres pobytu dziecka w szpitalu należy spojrzeć szerzej i przygotować kompleksowe, systemowe rozwiązanie. Kwestia ta nie dotyczy bowiem wyłącznie rodziców wcześniaków, w podobnej sytuacji są też rodzice dzieci urodzonych terminowo, gdy stan zdrowia dziecka nie pozwala na jego wypisanie ze szpitala lub wymaga powrotu do placówki niedługo po jej opuszczeniu.

Podobnego zdania jest Sandra Szybak-Bizacka, radca prawny, partner w PCS Paruch Chruściel Schifter Stępień Kanclerz | Littler.

– Przy opracowywaniu przepisów należy wziąć także pod

Ile rodzi się wcześniaków

TYLE WCZEŚNIAKÓW
RODZI SIĘ W POLSCE
KAŻDEGO ROKU

W 2022 R. URODZIŁO SIĘ:

WCZEŚNIAK TO DZIECKO URODZONE MIĘDZY 22. A 37. TYGODNIEM CIĄŻY. SKRAJNY WCZEŚNIAK TO DZIECKO URODZONE PRZED 28. TYGODNIEM CIĄŻY.

uwagę mamy dzieci, które co prawda urodziły się o czasie, jednak niezależnie od tego muszą dłużej pozostawać w szpitalu ze względu na stan zdrowia – mówi ekspertka.

Z kolei w opinii Marcina Iwanowskiego słuszny wydaje się postulat, aby w okresie pobytu matki z dzieckiem w szpitalu pobierała ona wciąż wynagrodzenie chorobowe w wysokości 100 proc. wynagrodzenia. Adwokat zwraca też uwagę na szczególną sytuację matek niepracujących.

– W ich przypadku konieczne jest przyznanie w tym okresie tzw. kosiniakowego. Jego wysokość powinna zostać zwaloryzowana, bo od 2016 r. wynosi niezmiennie 1000 zł miesięcznie – podkreśla.

Nie ma potrzeby

A jak pomysł rozszerzenia uprawnień rodziców oceniają pracodawcy?

– W ocenie pracodawców nie ma potrzeby wydłużania urlopu macierzyńskiego w przypadku urodzenia dziecka przed

planowanym terminem porodu. Przepisy prawa pracy są w tym zakresie wystarczające – mówi dr hab. Grażyna Spyttek-Bandurska, ekspert ds. stosunków pracy, dialogu społecznego i rynku pracy Federacji Przedsiębiorców Polskich.

Zwraca uwagę na art. 181 kodeksu pracy, zgodnie z którym w razie urodzenia dziecka wymagającego opieki szpitalnej pracownica, która wykorzystała po porodzie osiem tygodni urlopu macierzyńskiego, pozostałą część tego urlopu może wykorzystać w terminie późniejszym, po wyjściu dziecka ze szpitala.

– Kobieta zaraz po urodzeniu dziecka jest zobligowana wykorzystać część urlopu macierzyńskiego dla swoich potrzeb zdrowotnych, żeby zregenerować organizm – wyjaśnia ekspertka. Zwraca też uwagę na przepisy zasiłkowe, które pozwalają pracownicy otrzymać zasiłek opiekuńczy, jeżeli lekarz uzna, że zachodzi konieczność zapewnienia opieki matki nad hospitalizowanym dzieckiem.